

Pride-liputus on pieni mutta vaikuttava yhdenvertaisuusteko

Tampereen kaupunki on toiminnassaan sitoutunut tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tarkoittavat, että kaikki ihmiset ovat henkilökohtaisista ominaisuuksistaan riippumatta samanarvoisia, eikä ketään tule tällaisten ominaisuuksien vuoksi asettaa huonompaan asemaan. Samanarvoisuus ei tarkoita samankaltaisuutta tai kaikkien samanlaista kohtelua jokaisessa mahdollisessa tilanteessa. Yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta linjataan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolaeissa. Näiden lakien tarkoitus on muun muassa edistää vähemmistöjen, kuten sateenkaari-ihmisten, tasavertaista asemaa. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksista ja asemasta puhutaan myös esimerkiksi kansallisessa lapsistrategiassa sekä valtakunnallisessa nuorisotyön ja -politiikan ohjelma VANUPO:ssa.

Vaikka Suomi on kansainvälisessä vertailussa tasa-arvoinen maa, on tasa-arvon toteutuminen monilta osin vajaata. Koska edelleen yhteiskunnassamme osa ihmisryhmistä on heikommassa asemassa, tasa-arvon toteuttaminen vaatii näiden heikommassa asemassa olevien ryhmien aseman parantamista. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt ovat tutkitusti heikommassa asemassa ja kokevat elämässä haasteita oman identiteettinsä vuoksi. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat sateenkaarinuoret sekä myös muihin vähemmistöihin kuuluvat sateenkaari-ihmiset. Esimerkiksi kouluterveyskyselyn tulosten mukaan sateenkaarinuoret voivat muita nuoria huonommin ja ovat suuremmassa riskissä kärsiä mielenterveysongelmista. Myös kansallisessa lapsistrategiassa ja VANUPO:ssa todetaan, että seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat lapset ja nuoret ovat muita haavoittuvammassa asemassa. Myös Tampereella sateenkaarinuoret kokevat syrjintää sekä kohtaavat todennäköisemmin ongelmia esimerkiksi mielenterveyden ja identiteettinsä kanssa.

Kevään alue- ja kuntavaalien aikaan nousi keskustelu Pride-liputuksesta ja tulisiko sitä jatkaa vai ei. Vaalien aikana liputuksen ja siitä luopumisen ympärillä oli välillä erittäin kärjistynyttä keskustelua. Monenlaisten mielipiteiden ja näkemysten kuuleminen on tärkeää. Kuitenkin negatiivissävytteinen puhe vaalien alla päättäjien suunnalta seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin liittyvissä asioissa on turhaa ja jopa loukkaavaa. Vaaliteemoja olisi varmasti useita paljon tärkeämpiäkin kuin Pride-liputuksen lopettaminen. Varsinkin, kun kuntien taloustilanne on tällä hetkellä niukempi, eikä Pride-liputus maksa useita miljoonia, kuten monet muut kuntien järjestämät palvelut ja tempaukset.

Tampereen kaupunginvaltuutetun Marika Puolimatkan (ps.) valtuustoaloite "Tampereen kaupunki luopuu pride-liputuksesta kaupungin virallisilla liputuspaikoilla" on Pride-liputuksen vastainen. Valtuustoaloitteessa puhutaan jostain syystä järjestöstä, jonka ideologia asettuisi Pride-liputuksen myötä muiden yläpuolelle. Faktahan on se, että Pride-lipun salkoon nostaminen ei edusta mitään tiettyä järjestöä, vaikka jotkut saattavat liittää sen helposti esimerkiksi Seta ry:hyn tai sen paikallisjärjestöihin, jota ei kyllä suoraan valtuustoaloitteessa mainittu. Lippu edustaa yksinkertaisesti sanottuna sateenkaari-ihmisiä sekä heidän moninaisia yhteisöjään. Tampereella käytetty lippu on suunniteltu yhteistyössä Sinuiksi ry:n ja Tampereen kaupungin kanssa. Tampereen tiedostava Pride-lippu sisältää kuusi (6) sateenkaaren klassikkoväriä sekä seitsemän (7) muuta väriä, jotka linkittyvät sateenkaariyhteisöön moninaisilla tavoilla. Valkoinen väri lipussa edustaa myös

yhdenvertaisuutta kannattavia eli "liittolaisia" (eng. ally, allies). Tampereen tiedostavasta Pride-lipusta löytyy myös Tampereen brändikirjan mukainen Tampere.Finland-tunnus.

Tampereella on järjestetty Pride-tapahtumia jo ainakin vuodesta 2010 asti ja Tampereen kaupunki on liputtanut Pride-kuun kunniaksi jo vuosia. Tampereella on myös julistettu vuosittain sateenkaarirauha, jolla on viestitty, ettei kaupunki hyväksy homo- tai transfobiaa. Tampere onkin nimetty Suomen sateenkaaripääkaupungiksi. Se on osoittanut Suomen muille kaupungeille Tampereen olevan hyväksyvä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä kohtaan. Pride-liputus on lisäksi linjassa kaupunginhallituksen hyväksymän Tampereen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman kanssa, joka linjaa seuraavan toimenpiteen: "Luodaan toimintamalleja valtakunnallisten ihmisoikeuksia edistävien tapahtumien paikalliseen toteuttamiseen (esim. Pride, Rasisminvastainen viikko, Lapsen oikeuksien viikko). Pride-liputus on täten kaupunginhallituksen päättämä tapa toteuttaa ja edistää seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia, sekä lisätä tietoisuutta kaupunkilaisten moninaisuudesta. Siksi olisi hämmäntävä sekä vahingoittava teko Tampereen kaupungilta lopettaa Pride-liputus, koska se osoittaisi kaupungin muuttaneen positiivisen näkemyksensä sateenkaarivähemmistöstä.

Koska seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat eivät vielä ole yhtä hyvässä asemassa muun väestön kanssa, kaikkien yhteiskunnan toimijoiden, myös Tampereen kaupungin, on yhdenvertaisuuden toteutumiseksi tehtävä tekoja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksien ja aseman parantamiseksi. Pride-liputus on pieni, mutta tärkeä osa kaupungin yhdenvertaisuustyötä. Valtion yhdenvertaisuusvaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton viranomais, jonka tehtävä on edistää yhdenvertaisuutta ja puuttua syrjintään. Yhdenvertaisuusvaltuutettu kertoo sateenkaariliputuksen olevan yhdenvertaisuusteko. Yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävä on valvoa ja edistää perus- ja ihmisoikeuksia, koskien myös Tampereen kaupungin toimintaa.

Tampereen nuorisovaltuusto edustaa kaikkia tamperelaisia nuoria riippumatta heidän sukupuolestaan, sukupuoli-identiteetistään tai seksuaalisesta suuntautumisesta. Tämän vuoksi haluamme varmistaa, että kaikilla nuorilla on mahdollisuudet ilmaista itseään vapaasti. Kaupungin järjestämä Pride-liputus ja -tapahtumat antavat sateenkaarinuorille mahdollisuuden osallistua turvallisessa ympäristössä oman yhteisönsä asioihin. On hyvä mainita, että myös Tampereen nuorisovaltuuston jäsenistössä on tällä kaudella sateenkaarinuoria, jotka voivat vahvistaa, että Pride merkitsee heille paljon ja ovat täten valmiita puolustamaan sitä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon nimissä.

Priden näkyminen kaupunkitilassa vähentää sateenkaari-ihmisiin kohdistuvaa stigmaa, auttaa tuomaan esille vähemmistöjä positiivisen juhlistamisen kautta ja luomaan yhteisymmärrystä myös sateenkaariyhteisön sisällä. Tämä juhlistaminen ja kaupunkitilan käyttö eivät tarkoita sitä, että esimerkiksi cis-sukupuoliset tai heteroseksuaalit olisivat näinä päivinä jotenkin vähemmän arvokkaita. Myös seksuaali- ja sukupuolienemmistöön kuuluvat voivat liittyä vapaasti Priden juhlimiseen ja oppia uutta sateenkaarihistoriasta ja nykyisyydestä. Vahvoja liittolaisia tarvitaan nyt ja tulevaisuudessa.

Pride-liputus on kaikessa yksinkertaisuudessaan yhdenvertaisuusteko, jonka toteuttaminen ei vahingoita ketään. Samalla tapaa Tampereen kaupunki liputtaa muitakin kaupungissa asuvia vähemmistöjään, kuten romaneita ja saamelaisia. Sateenkaarivastainen ilmapiiri ja

seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia rajaava toiminta taas vahingoittaa yhdenvertaisuuden toteutumista kaupungissa, sekä viestii jo valmiiksi heikommassa asemassa oleville sateenkaarinuorille, ettei heillä ole oikeutta olla äänekkäästi ylpeitä omasta identiteetistään. Pride-liputus on tapa juhlistaa tamperelaisten moninaisuutta ja sen avulla kaupunkiin luodaan hyväksyvää ja kaikille turvallista ilmapiiriä. Kaupungissa, jossa jokainen tuntee olonsa tasavertaiseksi ja arvostetuksi, on kaikkien parempi elää.

Kirjoittanut

Kerttu Kajander

Mette Kämäräinen

Helmi Hukkanen